

REZUMATUL
lucrărilor științifice ale D-lui ALIC BÎRCĂ
doctor habilitat, profesor universitar,
ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA

Pe parcursul anilor 2022-2023, activitatea de cercetare a fost axată pe o multitudine de probleme ce vizează piața muncii și politicile de ocupare a forței de muncă în Republica Moldova, în special comportamentul pieței muncii în condițiile forței de muncă deficitare și al modului de implementare a politicilor active pe piața muncii, inclusiv provocările și constrângerile pentru instituțiile guvernamentale, responsabile de acest domeniu deosebit de important pentru economia națională. În afară de problemele la nivel național ce țin de piața muncii și politicile de ocupare, au fost efectuate mai multe cercetări ce țin de managementul resurselor umane și comportamentul organizațiilor în raport cu piața muncii și politicile de ocupare, contribuind, în felul acesta, la sporirea nivelului de ocupare a forței de muncă în Republica Moldova. De asemenea, în contextul apropierii tot mai mult a Republicii Moldova de Uniunea Europeană, au fost cercetate, sub aspect comparativ, diferite probleme ale pieței muncii și ale politicilor de ocupare pentru a determina decalajele existente și ce măsuri ar trebui întreprinse pentru a le reduce, din perspectiva aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.

O realizare deosebită prezintă monografia colectivă „*Dezvoltarea politicilor pe piața muncii din Republica Moldova*”, coordonator – Alic Bîrcă, editată în cadrul Centrului de Informare și Documentare al Institutului Național de Cercetări Economice „Costin Kirițescu” al Academiei Române. În lucrare este efectuată o analiză detaliată a evoluției pieței muncii din Republica Moldova, inclusiv; cadrul metodologic al funcționalității pieței muncii și al politicilor de ocupare; aspectele cantitative și calitative ce vizează problemele ocupării forței de muncă pe diferite categorii ale populației; perspectivele strategice de dezvoltare a pieței muncii pe termen scurt și mediu.

O multitudine de publicații științifice, inclusiv articole indexate Scopus abordează aspectele flexicurității muncii, în special flexibilitatea muncii caracterizată prin diferite aranjamente flexibile de muncă care s-au dovedit suficient de importante și eficiente, contribuind astfel la creșterea nivelului de ocupare a forței de muncă spre care ar trebui să se orienteze mai mult atât instituțiile guvernamentale, cât și angajatorii autohtoni. De asemenea, aspectele legate de flexibilizarea muncii au fost prezentate la mai multe conferințe științifice internaționale.

O parte din lucrările publicate în perioada 2022-2023 abordează dezvoltarea capitalului uman și a forței de muncă în care s-a constatat că este nevoie de mai multă implicare din partea instituțiilor guvernamentale și a organizațiilor pentru dezvoltarea forței de muncă, în contextul promovării învățării pe parcursul întregii vieți. În prezent, se constată un nivel redus de finanțare a dezvoltării profesionale continue a forței de muncă adulte, crescând riscul pierderii locurilor de muncă. De asemenea, au fost analizate diferite grupuri defavorizate pe piața muncii și măsurile ce ar trebui întreprinse pentru a spori nivelul de ocupare a acestora, inclusiv prin formare și recalificare profesională. Grupul NEET este o altă categorie de forță de muncă care nu este valorificată în Republica Moldova și care ar putea contribui, în mod evident, la reducerea deficitului de forță de muncă.

Noutatea științifică a cercetărilor efectuate constă în ajustarea cadrului metodologic privind piața muncii și politicile de ocupare, precum și analiza comprehensivă a comportamentului pieței muncii, inclusiv în situația înregistrării unui deficit de forță de muncă, precum și efectele politicilor de ocupare asupra evoluției pieței muncii, cuantificate prin forța de muncă nou angajată.

Rezultatele științifice cuprind o multitudine de elemente noi specifice pieței muncii, un set de date statistice și un șir de recomandări aferente domeniului dat ce au fost discutate în cadrul mai multor evenimente științifice organizate în Republica Moldova și peste hotare, inclusiv mai multe mese rotunde la care au participat reprezentanți ai instituțiilor guvernamentale responsabile de domeniul dat, reprezentanții angajatorilor și reprezentanții sindicatelor.

Importanța științifică a rezultatelor obținute și valoarea aplicativă este determinată de aplicarea mai multor instrumente statistice care permit validarea cercetărilor și orientarea factorilor de decizie la nivel național și organizațional spre acele măsuri care să asigure o mai bună ocupare a forței de muncă. Astfel, unele din rezultatele obținute au fost luate în considerare de Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă, responsabilă de implementarea politicilor pe piața muncii. Mai multe rezultate obținute în cercetările efectuate au fost incluse în Planul de acțiuni al ANOFM. De asemenea, rezultatele obținute au fost luate în considerare de angajatori, în politicile organizaționale de resurse umane, prin remodelarea acestora, pornind de la situația actuală și tendințele viitoare pe piața muncii.

În afară de activitatea de cercetare legată de piața muncii și politicile de ocupare, desfășurată în cadrul proiectului de cercetare „*Dezvoltarea politicilor pe piața muncii în vederea sporirii ocupării forței de muncă*” din programul de Stat 2020-2023, pretendentul a desfășurat și alte cercetări care au tangență cu piața muncii și anume

- activitatea în cadrul proiectului: „*Copiii rămași acasă de migrația forței de muncă: Sprijinirea familiilor transnaționale din Moldova și Ucraina în UE*”, finanțat de Uniunea Europeană;
- elaborarea Standardului de calificare și de competențe pentru specialitatea „Managementul resurselor umane” în cadrul proiectului privind reformarea învățământului superior în Republica Moldova, finanțat de Banca Mondială;

La fel, în perioada de referință, pretendentul a activat în calitate de expert național la European Training Foundation, elaborând un raport cu tema: ”Politicile pieței muncii: Republica Moldova” și la EUROFOUND, prin elaborarea raportului „Viața profesională în Republica Moldova”.

Rezultatele științifice ale pretendentului au fost diseminate în 29 de publicații științifice, dintre care 2 capitole în Springer, 3 lucrări indexate în Scopus și Web of Science, 11 lucrări în alte reviste indexate în Baze de Date Internaționale, 3,5 capitole în monografia colectivă și în volumele mai multor conferințe științifice internaționale.

Pretendent,
Alic Bîrcă
Prof. univ. dr. hab.